

## Snaha politických stran o regulaci médií veřejné služby

Tomáš JARMARA

### Effort of Political Parties for Regulation of Public Service Media

**Abstract:** The paper deals with the efforts of the Czech political parties on regulation and control of public service media, especially public television, which intensified after the conclusion of the so-called Opposition agreements between the Czech Social Democratic Party and the Civic Democratic Party in 1998

**Key words:** Media, Public service media, Public television, Political parties, Media council, Community media.

### Úvod

Jedním z charakteristických rysů moderních demokracií je zvýšený zájem politických elit o získání vlivu na masová média. Jednou z využívaných metod je snaha nastavit regulační a případně legislativní prostředí zvláště pro média, které nějaké formě regulace podléhají, tak, aby byl příznivý pro rozhodující politické síly. Obzvláště parlamentní prostředí umožňuje politickým stranám určovat legislativní rámec médií obecně a zejména pak pro státem regulovaná média veřejné služby, které by v ideálním případě měly být kontrolovány institucemi nezávislými na politické moci. Ideální model, který by zcela dokázal uchránit média veřejné služby od politických tlaků, neexistuje.

Pravidla regulace veřejnoprávních médií se v jednotlivých státech různí. Přesto lze vypožorovat, že jsou latentně přítomny snahy politiků upravovat legislativní pravidla pro veřejnoprávní média ve svůj prospěch. Zejména nepřímým tlakem, který se přesouvá do vytváření regulačních institucí, způsobu nominace členů mediálních rad nebo nastavení pravidel financování.

Z expertních analýz vyplývá, že v evropském mediálním modelu je trvale přítomný „stálý a prostupující vliv politických stran na oficiálně autonomní regulační orgány“ (Open Society Institute, 2005, s. 48). Přitom existují rozdílné způsoby nominace mediálních rad. Například vliv politických stran v Německu je menší, protože své zástupce do mediálních rad jsou oprávněny navrhnout odbory, církve, náboženské organizace, univerzity a občanská sdružení (srov. Open Society Institute, 2005). Naopak vliv politických stran je silnější v tzv. smíšených systémech, kde je sice vyšší počet nominujících, ale obvykle se jedná o prezidenta, parlamentní komory nebo mediální rady parlamentu. Nominace sice v některých případech vycházejí od nejrůznějších korporací, avšak mnohdy se spíše jedná o formální nominaci předjednanou s politickými stranami.

V demokracii je tak vždy latentně přítomno nebezpečí provázání politiky s ekonomickými zájmy podnikatelských skupin, především v zemích s relativně malým mediálním trhem, který lze snadněji ovládnout a tím kontrolovat život společnosti. Přičemž je zřejmé, že Česká republika patří do této kategorie zemí. Je ovšem zřejmé, že Česká republika není v této situaci sama. Mezi mediálními experty se velmi často objevují názory, že veřejnoprávní média v postkomunistických zemích zcela selhala, respektive se nepodařilo pro ně vytvořit dostatečné legislativní prostředí, které by jim umožnilo plnit svou funkci. Mihály Gálík například tvrdí, že politici neustále intervenují do práce médií veřejné služby, úmyslně vytváří legislativu, jež jim tyto intervence umožňuje a slabá občanská společnost jim v tom nedokáže zabránit (Gálík, 2010). Rovněž Karol Jakubowicz ve své studii uvádí, že ve většině postkomunistických zemí neplní veřejnoprávní média řádně svou funkci. Předkládá výčet klíčových argumentů pro svá tvrzení, ke kterým patří:

- tradiční a špatně vytvořenou řídicí a organizační strukturu médií, která není schopna rozhodování a řízení média;
- trvalý a silný politický vliv, který má za následek to, že než o nezávislých veřejnoprávních médiích lze hovořit spíše o „parlamentních“ sdělovacích prostředcích;
- časté krize managementu veřejnoprávních médií s rychlou obměnou jejich vedení;
- nedostatek finančních prostředků a pořadů, které neumožňují konkurovat komerčním médiím;
- příliš malý mediální trh;
- nedostatečná společenská podpora a politická kultura ve věci dodržování demokratických hodnot dotýkajících se médií veřejné služby, ale i obecné povahy (Jakubowicz, 2013).

Zvláště v případě posledního bodu Jakubowicz vidí problém v tom, že ve společnosti nezakořenila myšlenka, že média veřejné služby jsou politicky a společensky nesmírně důležitá, společnost nepovažuje za důležité hájit nezávislost a autonomii médií veřejné služby a je pasivní ke stavu, ve kterém justice není schopna zaručit právní rámec jejich nezávislosti a jejich faktické ovládnutí státní aparátem a politickými elitami (Jakubowicz, 2013).

Uvedená kritika se v mnohém dá aplikovat na vývoj a stav veřejnoprávních médií v České republice. Cílem tohoto příspěvku je historická analýza postoje českých politických stran k médiím veřejné služby, zejména veřejnoprávní televize, kdy se prokazatelně objevila snaha o její ovládnutí či minimálně politickou regulaci.

## 1. Snaha o ovládnutí a regulaci médií veřejné služby

Stejně jako v dalších postkomunistických zemích procházejících demokratickou tranzicí byly i v České republice typickým jevem politické tlaky na média veřejné služby. Snaha o ovládnutí či regulaci médií veřejné služby se začal výrazně projevovat právě po uzavření opoziční smlouvy mezi Občanskou demokratickou stranou a Českou stranou sociálně demokratickou po volbách do Poslanecké sněmovny PČR v roce 1998.

Obě dominantní politické strany začaly kooperovat v řadě agend, jakými byly změny ve financování politických stran, charakteru volební soutěže přeměnou volebního systému, odmítavého postoje k občanské společnosti a neziskovému sektoru a rovněž v oblasti zvýšené snahy o posílení svého vlivu na média veřejné služby. Tyto tendence lze označit v kontextu teorie Petera Maira a Richarda S. Katze za kartelizaci politického systému (srov. Katz, Mair, 1993).

Následná analýza se s ohledem na celkový větší význam televizního než rozhlasového vysílání soustředí na Českou televizi. Klíčovým orgánem České televize je Rada České televize, jejímž prostřednictvím podle zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, je uplatňováno právo veřejnosti na kontrolu činnosti ČT. Zatímco podle řady mediálních analytiků byly do první Rady ČT (1992–1997) zvoleny vesměs nezávislé osobnosti (Šmíd, 1993).<sup>1</sup> Parlamentní strany si však velmi rychle začaly uvědomovat možnosti, které jim zákon dával ve vztahu k veřejnoprávní televizi. Druhá rada již proto byla v roce 1997 primárně volena podle politického klíče, ODS získala tři členy rady, ČSSD tři, KDU-ČSL dva a ODA jednoho člena rady.<sup>2</sup> Složení rady však přesto nebylo odbornou veřejností vnímáno jako výsostně stranické, když se jejím předsedou stal Ivo Jiráček, mediální analytik z univerzitního prostředí. Prostřednictvím Stálé parlamentní komise pro sdělovací prostředky, ve které měly majoritní zastoupení smluvně-opoziční strany a předsedou byl poslanec Ivan Langer (ODS), počal po volbách v roce 1998 vzrůstat politický tlak na Radu ČT i samotnou veřejnoprávní televizi. Komise opakovaně konstatovala, že publicistické a diskuzní pořady jsou nevyvážené a že v nich vystupují „osoby spojené s hradem, či reprezentující nikým nevolené zástupce veřejnosti“.<sup>3</sup> Situace vyvrcholila v dubnu roku 2000 odvoláním Rady ČT. Jednalo se o historicky první odvolání Rady, navíc v polovině výkonu jejího mandátu. Za pozornost stojí i skutečnost, že Poslanecká sněmovna k tomu aktu nepotřebovala ani zákonem daných šest měsíců. Během jednoho dopoledne byla v průběhu 22. schůze sněmovny přijata dvě usnesení, ve kterých bylo konstatováno, že Česká televize neplní své poslání podle § 2 zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, a následně byla třetím usnesením celá Rada ČT odvolána.<sup>4</sup> Poslanecká sněmovna pak obratem nominovala novou devítičlennou radu

s majoritním zastoupením ČSSD a ODS, které získaly čtyři, respektive tři členy rady, zbývající dva posty si mezi sebe rozdělili zástupci dvou menších stran, KDU-ČSL a Unie svobody. V řadě českých médií zazněla vyjádření mediálních analytiků, kteří považovali volbu rady nejen za politickou, ale výsostně stranickou s ohledem na fakt, že noví členové rady byli přímo členové jednotlivých politických stran nebo osoby se stranami dlouhodobě kooperující.

V této souvislosti se objevuje i další doprovodný kartelizační prvek mající souvislost se získáváním finančních zdrojů státu. Zatímco ještě v roce 1992 předsednictvo ČNR odmítalo honorovat členství v mediálních radách jinak než jako veřejnou funkci, za jejíž výkon se měla podle §124 zákoníku práce vyplácet přiměřená náhrada ušlé mzdy, pozdější Poslanecká sněmovna, která do rady volila členy politických stran nebo spřízněné osoby, tuto náhradu průběžně navyšovala. V roce 1998 činila 13 000 Kč (pro předsedu 20 000 Kč) a po novelizaci zákona o České televizi v roce 2001 se ustálila na 80 procentech průměrné měsíční mzdy zaměstnanců České televize za předcházející kalendářní rok, v případě místopředsedy 103 % a předsedy 127 %). Počet členů Rady ČT byl zároveň zvýšen z devíti na patnáct a bylo prodlouženo i jejich funkční období z pěti na šest let.<sup>5</sup>

Za kartelizační prvek lze považovat i rozsáhlou novelu č. 39/2001, která změnila proceduru volby Rady ČT, zvýšila, jak již bylo uvedeno, počet jejích členů, ale i výrazně rozšířila její působnost. Podle předkladatelů novely zákona č. 39/2001 mělo rozšíření počtu členů Rady posílit veřejný aspekt kontroly veřejnoprávního média, stejně jako změna procedury. Oba prvky měly společně „zajistit větší reprezentativnosti Rady ve vztahu k množství rozdílných organizací, jež mohou navrhnout kandidáty na členy Rady“.<sup>6</sup> V praxi však ustanovení změnu nepřineslo, protože se ukázalo, že pro politické strany není problém navrhnout preferované kandidáty prostřednictvím různých organizací, které v zákoně nejsou taxativně vyjmenovány, a následně je schválit. Navíc o nominantech v první fázi rozhodoval volební výbor Poslanecké sněmovny, tedy politické strany. Praxe v dalších letech ukázala, že členy Rady ČT se nezhledka stávali lidé spojení s politickými stranami, což bylo pravidelně kritizováno ze strany tisku, profesních sdružení i

nezávislých iniciativ. Pro ilustraci lze uvést typické příklady obsazování členů Rady ČT: v roce 2005 byl členem Rady ČT a od roku 2007 jejím předsedou Jiří Baumruk, který byl mluvčím volební kampaně ODS v Praze ve volbách v roce 2002 a v letech 2003 až 2007 působil jako mluvčí úřadu městské části Praha 5, vedené kontroverzním starostou Milanem Jančíkem (ODS). V posledních pěti letech také byli členy Rady tři bývalí poslanci za ČSSD (Jan Prokeš, Jitka Kupčová, Miroslav Kučera) a řada radních má více či méně skryté vazby na tyto dvě strany. Podle studentské iniciativy *Inventury demokracie 2009* byla dokonalým příkladem radní Eva Svobodová, manželka poslance ODS Richarda Svobody a sestra a asistentka poslance ODS Waltra Bartoše.

Další oblast, ve které novela přinesla zpřesnění a rozšíření původního znění zákona, se týkala působnosti Rady ČT (§ 8). Rada počínaje rokem 2001 nově kontrolovala rozpočet České televize (dosud jen schvalovala), dále nově schvalovala Kodex ČT a dohlížela na plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání. Kodex České televize ovšem musí rada předkládat Poslanecké sněmovně ke schválení, což například podle Moravce (2005, s. 59) pouze prohloubilo závislost veřejnoprávních médií na politické reprezentaci. Rada za tímto účelem může vydávat stanoviska a doporučení týkající se programové nabídky, schvalovat dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického rozvoje a zřizovat Dozorčí komisi ČT. Jediným „omezením“ Rady je podle odstavce 4, § 8, zákaz členům Rady přímo zasahovat do tvorby a vysílání televizních pořadů.

Shrnutí závěrem, novela zákona a aktuální legislativní ošetření celé oblasti elektronických médií dává politickým stranám extrémně silnou pozici, kdy jsou obě mediální rady: RRTV Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) a Rada České televize (RČT), voleny pouze jedním tělesem, kterým je Poslanecká sněmovna PČR. Podle některých kritiků jsou média nejslabším článkem demokracie v České republice s cíleně oslabovanou pozicí veřejnoprávních médií, především České televize. Česká televize je řízena radou volenou výlučně Poslaneckou sněmovnou, ale sněmovna rozhoduje i o výši koncesionářských poplatků a délce reklamního času. Podle Michala Klímy je snahou politických stran potlačit aktivní roli veřejnoprávních

médií při odkrývání korupce, propojení politiky a byznysu a finanční vydírání má Českou televizi přimět k rezignaci na veřejnou kontrolu politiky (srov. Klíma, 2006).<sup>7</sup>

Je také nutno vidět, že i další regulační orgán Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV), rovněž výlučně volený Poslaneckou sněmovnou, může například udělováním licencí rozšiřovat svůj vliv do oblasti komerčních médií, nehledě na samotnou Poslaneckou sněmovnu rozhodující o omezení, nebo rozšíření reklamního času v médiích veřejné služby. Soukromé televizní a rozhlasové stanice tak mohou být více náchylné k udržování dobrých vztahů s politickými stranami, které rozhodují o tom, jakou část inzerce ponechají v rukou médií veřejné služby.

Kartelizační tendence se může projevat také snahou o regulaci soukromých médií. Za pozornost stojí vztah RRTV k vysílání soukromých televizních stanic. Podle zpráv médií po natáčení diskuzního pořadu Sedmička komerční TV Nova proběhla v září roku 1999 neformální schůzka jejího ředitele Vladimíra Železného s předsedou ODS Václavem Klausem a předsedou ČSSD Milošem Zemanem.<sup>8</sup> Podle mediálních analytiků začala být TV Nova poté vhodným nastolováním témat (agenda setting), či naopak zamlčováním některých skutečností (agenda cutting), vstřícná k oběma smluvně opozičním stranám (srov. Osvaldová, 2009).<sup>9</sup> Televize se začala zaměřovat na šíření negativního obrazu politiků Čtyřkoalice a přinášela rozsáhlé reportáže bulvárního charakteru týkající se prezidenta Václava Havla a jeho rodinných příslušníků. Svou roli zde sehrály dvě klíčové události. První okolností bylo, když Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, ovládaná zástupci smluvněopozičních stran, umožnila řediteli TV Nova Vladimíru Železnému převod vysílací licence z americké společnosti CME na společnost CET 21 a nově vzniklou servisní společnost Česká produkční 2000. Tento krok později vedl k prohraným arbitrážím státu za zmaření investice americké společnosti CME Ronalda Laudera.

Druhou zásadní okolností bylo fakticky automatické prodloužení licencí, a to pro obě soukromé televizní stanice: TV NOVA a TV Prima, a to bez nových licenčních podmínek až do roku 2017. Na jaře roku 2001 Poslanecká sněmovna hlasy poslanců ODS a ČSSD zákon

bez problému schválila, proti hlasovali poslanci čtyřkoaličních stran. Na návrh sociálnědemokratického poslance Bohuslava Sobotky byla stanovena podmínka prodloužení celoplošné televizní licence, kterou byl správní poplatek ve výši 200 miliónů Kč (varianty 600 a 800 miliónů Kč neprošly). Podle mediálních analytiků byla výše poplatku především v případě TV Nova velmi nízká s ohledem na oficiálně zveřejňované hospodářské zprávy, kdy průměrná výše ročního zisku společnosti ČNTS/TV NOVA byla před odpisy a zdaněním ve výši kolem jedné miliardy korun.<sup>10</sup> V sousedním Maďarsku se srovnatelnou velikostí televizního trhu byla desetiletá televizní licence v aukci ohodnocena částkou kolem dvou miliard našich korun. Správní poplatek 200 miliónů za prodloužení licence bez zásadních změn licenčních podmínek, které by případně generovaly televizím další náklady, byl hodnocen jako zastírající akt, kdy text nového zákona vycházel vstříc komerčním vysílatelům a to nad rámec evropských standardů. Nestandardnost a účelovost dvě stě milionového správního poplatku byla zřejmá i z toho, že nevznikl na základě úvahy odborného regulačního orgánu, ale jako jednorázový paušální poplatek stanovený „politicky od stolu“ bez ohledu na to, že tržní hodnoty celoplošných frekvencí mohou být rozmanité.

Politická účelovost rozhodnutí poslaneckých klubů ODS a ČSSD byla zřejmá, stranické zájmy a snaha o dobré vztahy s privátními televizními stanicemi převážily jednoznačně nad zájmem veřejnosti a tento postoj by se dal charakterizovat jako kartelizační, kdy politické strany využívají regulační orgány a legislativní proces nikoliv ve prospěch společnosti, ale svůj vlastní.

## Závěr

Výše uvedená analýza ukázala na extrémně silnou pozici českých politických stran, kdy obě mediální rady: Rada České televize (ŘČT) a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV), jsou voleny pouze jedním tělesem, kterým je Poslanecká sněmovna PČR. V případě Rady veřejnoprávní televize sice podle zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi mohou podávat návrhy kandidátů organizace a sdružení představující kulturní, regionální, sociální, odborové, zaměstnavatelské, náboženské,

vzdělávací, vědecké, ekologické a národnostní zájmy. Praxe je ovšem taková, že se v mnoha případech jedná pouze o formální nominaci, protože členy Rady se povětšinou stávají bývalí politici (poslanci, senátoři) nebo osoby s úzkými vazbami na politické strany. Česká média veřejné služby tak představují slabý článek demokracie v České republice, protože se zdá, že jejich pozice je cíleně oslabována politickými stranami. Současný stav je takový, že Česká televize je řízena Radou volenou výlučně Poslaneckou sněmovnou, mimo tuto skutečnost je to opět Poslanecká sněmovna, která rozhoduje i o výši koncesionářských poplatků a délce reklamního času. Přitom regulace médií veřejné služby nepřímou ovlivňuje i privátní média. Případné omezení nebo rozšíření reklamního času České televize a Českého rozhlasu dává politikům příležitost rozšířit svůj vliv i do oblasti komerčních médií. Soukromé televizní a rozhlasové stanice mohou být více náchylné k udržování dobrých vztahů s politickými stranami, které rozhodují o tom, zdali vůbec a jakou část inzerce ponechají médiím veřejné služby.

V této souvislosti stojí za pozornost, že s výjimkou hnutí Úsvit všechny politické strany, které v posledních předčasných volbách do Poslanecké sněmovny PČR v roce 2013 uspěly a staly se parlamentními stranami, věnovaly ve svých volebních programech značnou pozornost mediálnímu zákonům, kdy avizovaly potřebu změny mediální legislativy.

Hnutí ANO by chtělo rozšířit pravomoci NKÚ i na média veřejné služby, kdy Kontrolní úřad by nově mohl prověřovat hospodaření České televize, Českého rozhlasu a České tiskové kanceláře. TOP 09, vedle obecné proklamace o potřebě obsazovat mediální rady profesionály nezávislými na politických tlacích nebo zájmech, navrhuje otevřít diskusi vedoucí ke stanovení ceny licenčních řízení a následného zpoplatnění licencí k provozování soukromého rozhlasového a televizního vysílání. ODS upozorňuje na „Berlusconizaci“ spočívající v nebezpečí spojování velkého finančního kapitálu se světem médií s politikou. Jako jeden z možných kontrolních mechanismů vidí větší odpovědnost veřejnoprávních médií. Prakticky pak navrhuje sloučení Rady Českého rozhlasu a Rady České televize s důrazem na vzdělávání zaměstnanců médií veřejné služby a posílení odbornosti mediálních rad a změnu

zákona o České tiskové kanceláři. KSČM klade důraz na roli veřejnoprávní televize a rozhlasu, které by měly sloužit veřejným zájmům, dále by otevřela otázku financování veřejnoprávních médií a nezávislé kontroly vyváženosti a objektivity informací ve veřejnoprávních médiích. Objevuje se zde i požadavek na prosazování čistoty a ochrany českého jazyka v médiích. KDU-ČSL navrhuje novelizaci zákona o České televizi a rozhlasu a úpravu zákonů o televizním a rozhlasovém vysílání, aniž by návrh konkretizovala, jeho záměrem má být posílení vlivu veřejnosti na jmenování nezávislých členů rady ČT a ČR. Z uvedených návrhů změny mediálních zákonů pak stojí za pozornost návrh ČSSD. Poprvé se v programu české politické strany objevuje návrh přijmout nový zákon o médiích obsahujících možnost vzniku tzv. komunitních médií.

Komunitní média jsou považována za jakousi třetí cestu, kdy média veřejné služby jsou fakticky „ovládaná“ státem, komerční média korporacemi, a naopak komunitní média vznikají z občanské společnosti a jsou řízena občany, takže do nich nemohou zasahovat korporace ani vlády (srov. Howley, 2012). Jedná se o média, která mohou představovat alternativu k mainstreamovým médiím s důrazem na lokálnost, podporu minoritních kulturních a uměleckých směrů, subkultur a etnických a jazykových menšin. Jedná se přitom o model, který je v Evropě funkční jak v oblasti televizního tak zejména rozhlasového vysílání. Pokud by se podařilo vznik komunitních médií právně ukotvení, tak jak je například přesvědčen mediální expert Henry Loeser, představovalo by to zásadní nástroj k demokratizaci médií s vytvořením různorodé a demokratické mediální scény.<sup>11</sup>

## Poznámky:

<sup>1</sup> ŠMÍD, M. *Média, internet, TV Nova a já*. Praha: ISV, 2000.

<sup>2</sup> Česká televize In <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/obdobi-1998-1999>.

<sup>3</sup> Česká televize In <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/obdobi-1998-1999>.

<sup>4</sup> *Stenoprotokol 22. schůze PS, 1998–2002*. In <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=183>

- <sup>5</sup> Sněmovní tisk 813, PS 1998–2002. In <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=183>
- <sup>6</sup> Sněmovní tisk 813, PS 1998–2002. In <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=183>
- <sup>7</sup> KLÍMA, M. *Nejslabší článek demokracie*. In *Mf Dnes* 17. 2. 2006.
- <sup>8</sup> Titulní stránka *Mf Dnes*: *TV Nova se stala vlivným spojencem ODS a ČSSD*. 2. 2. 2001.
- <sup>9</sup> OSVALDOVÁ, B. *Vytrženo z kontextu*. Brno: Tribun EU, 2009.
- <sup>10</sup> Zdroj *Finance-media.cz* In <http://www.finance.cz/aktuality/kalendar-zprav-ctk/>.
- <sup>11</sup> [http://www.rozhlas.cz/radiowave/rentgen/\\_zprava/porod-komunitnich-medii-v-cechach--1118700](http://www.rozhlas.cz/radiowave/rentgen/_zprava/porod-komunitnich-medii-v-cechach--1118700)

## Literatura:

- GALIK, M. Media Concentration within the Council of Europe and the European Union. In KLIMKIEWICZ, B. (ed.) *Media, Freedom and Pluralism*. Central European University Press, 2010.
- HOWLEY, K. (ed.) *Understanding Community Media*. Singapore: SAGE Publications, 2012.
- JAKUBOWICZ, K. *Nová ekologie médií – Konvergence a mediamorfóza*. Zlín: Verbum, 2013.
- KATZ, R., MAIR, P. Changing Models of Party Organization and Party Democracy: The Emergence of the Cartel Party. In *Party Politics*, 2/1993.
- KLÍMA, M. *Nejslabší článek demokracie*. In *Mf Dnes*, 17. 2. 2006.
- MORAVEC, V. *Etika a česká média*. In BERÁNEK, J., HEKERLOVÁ, S. *10 let v českých médiích*. Praha: Portál, 2005.
- OSVALDOVÁ, B. *Vytrženo z kontextu*. Brno: Tribun EU, 2009.
- ŠMÍD, M. *Média, internet, TV Nova a já*. Praha: ISV, 1993.

## Seznam elektronických zdrojů:

- Česká televize In <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/obdobi-1998-1999>.
- Televize v Evropě: regulace, politika a nezávislost (2005). *Monitorující zpráva*. Open Society Institute Praha. Dostupné: <http://www.mediapolicy.org/tv-across-europe/>.

Kern European Affairs (2007). The State Of Community Media In *The European Union (Study)*. Directorate General Internal Policies of the Union, Policy Department Structural and Cohesion Policies, Culture and Education. In: [www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/408943/IPOL\\_CULT\\_ET\(2007\)408943\\_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/408943/IPOL_CULT_ET(2007)408943_EN.pdf).

Komunitní média, LOESER, H. In [http://www.rozhlas.cz/radiowave/rentgen/\\_zprava/porod-komunitnich-medii-v-cechach--1118700](http://www.rozhlas.cz/radiowave/rentgen/_zprava/porod-komunitnich-medii-v-cechach--1118700).

*Sněmovní tisk 813*, PS 1998–2002. In <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=183>.

*Stenoprotokol 22. schůze PS*, 1998–2002. In <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=183>.

### **Kontakt na autora příspěvku:**

doc. Mgr. Tomáš Jarmara, Ph.D.

Katedra výchovy k občanství

Pedagogická fakulta Ostravské univerzity

Fráni Šrámka 3

709 00 Ostrava – Mariánské Hory

e-mail: [tomas.jarmara@osu.cz](mailto:tomas.jarmara@osu.cz)